

UDK: 930.25 (497.6) “ 1449/1573 ”
DOI: 10.51237/issn.2744-1172.2024.53.429
Primljen: 15.2.2024
Prihvaćen: 31.10.2024
Izvorni naučni rad

Almir Peco, Esad Kurtović

Univerzitet u Sarajevu - Filozofski fakultet
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
almir.peco@ff.unsa.ba
esad.kurtovic@ff.unsa.ba

**Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne:
Debita Notariae pro Comuni I-IV, 1449–1573¹
(prvi dio)**

Sažetak: Rad predstavlja ispis arhivske građe relevantne za historiju srednjovjekovne Bosne iz serije *Debita Notariae pro Comuni* koja se nalazi pohranjena u Državnom arhivu u Dubrovniku. Izdvojena su i prezentirana ukupno 72 dokumenta koja se odnose na period između 1449. i 1573. godine. Kako su u svescima ove serije upisane finansijske obaveze dubrovačke općine prema drugim institucijama i pojedincima, tako su ispisi obuhvatili i vrijeme nestanka srednjovjekovne bosanske države budući da su potomci pojedinih velikaških obitelji nastavili uredno zaprimati prihode koji su rezultat aranžmana njihovih slavnih prethodnika.

Ključne riječi: Državni arhiv u Dubrovniku, *Debita Notariae pro Comuni*, srednjovjekovna Bosna, arhivska građa.

Abstract: The paper presents the transcription of archival material relevant to the history of medieval Bosnia from the series *Debita Notariae pro Comuni*, stored in the State Archives in Dubrovnik. A total of 72 documents dating

¹ Rad je realiziran u okviru projekta “Regalna prava bosanskih vladara i vlastelina u srednjem vijeku” kojeg je finansiralo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke.

between 1449 and 1573 have been selected and presented. As the financial obligations of the Dubrovnik municipality towards other institutions and individuals are recorded in the volumes of this series, the transcriptions also cover the period after the end of the medieval Bosnian state, as descendants of certain noble families continued to receive income resulting from arrangements made by their illustrious predecessors.

Keywords: State Archives in Dubrovnik, Debita Notariae pro Comuni, medieval Bosnia, Archival material.

Za izučavanje svih historijskih aspekata historije srednjovjekovne bosanske prošlosti, sačuvana dokumentacija Državnog arhiva u Dubrovniku predstavlja najvažnije odredište. U svakoj važnijoj seriji koja hronološki pripada vremenu postojanja kasnosrednjovjekovne bosanske države nalazi se manje ili više informacija različite vrijednosti koje otkrivaju, ukazuju ili dopunjavaju fragmente bosanske prošlosti. Zahvaljujući geografskoj blizini, ekonomskim, kulturnim i političkim vezama između Bosne i Dubrovnika te pedantnom bilježenju i čuvanju dokumentacije od strane razvijene dubrovačke komune, do našeg vremena ostale su sačuvane arhivske zbirke od neprocjenjive vrijednosti. Relevantnost i brojnost sadržanih podataka pomoću kojih se uveliko slaže mozaik bosanskog srednjovjekovlja, nametao je potrebu za njihovim ispisivanjem i objavljanjem. Iako je istraživači koriste već duže od jednog stoljeća, relevantna građa Dubrovačkog arhiva za proučavanje srednjovjekovne Bosne uglavnom je publicirana parcijalno, najčešće kao integralni dio edicija građe susjednih historiografija. Posljednjih godina, prvenstveno zahvaljujući Esadu Kurtoviću, napravljen je veliki iskorak na ovom polju. Objavljene su višetomne zbirke s ispisima nekih od najznačajnijih arhivskih serija.²

² Esad Kurtović, ur., Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne I (Ispisi iz knjiga zaduženja Državnog arhiva u Dubrovniku 1365-1521) (Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2017); Esad Kurtović, ur., Arhivska građa za historiju srednjovjekovne Bosne: ispisi iz knjiga kancelarije Državnog arhiva u Dubrovniku 1341-1526 (Sarajevo: Institut za historiju i Historijski arhiv, 2019); Esad Kurtović i Almir Peco, ur., Izvori sa historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga notarijata Državnog arhiva u Dubrovniku 1370-

Tom opusu pridodajemo i ispise serije *Debita Notariae pro Comuni* (*Općinski dugovi notarije*). Ona je proizvod prakse i potrebe dubrovačkih pisara za kategoriziranjem i sistematizacijom dokumentacije istovrsnog karaktera. Poput knjiga zaduženja u kojima su bilježena opća dugovanja i kreditiranja privatnih lica, od sredine 1449. godine redovne obaveze i dugovanja dubrovačke općine upisani su u korice nove knjige *Debita Notariae pro Comuni*, odnosno kako stoji u naslovu prvog sveska “*Liber pro rebus occurrentibus scribendis in notaria pro comuni*”. Nova serija zavođenja knjiga opisana je na početku prvog sveska gdje je navedeno da je odluku o njenom ustanovljenju donijelo Malo vijeće početkom juna 1449. i da bi se u njoj trebali zavoditi svi općinski tributi i sve općinske obaveze proizišle iz sporazuma prema određenim licima.³ Na odnosnom mjestu u Malom vijeću pratimo pokretanje inicijative nabavljanjem sveska od 200 folija za ove potrebe.⁴ Ukupno je proizšlo pet svezaka u ovom nizu koji

1529) (Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju i Bošnjački institut – Fonfacija Adila Zulfikarpašića i Historijski arhiv Sarajevo, 2021); Esad Kurtović, ur., Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga miraza Državnog arhiva u Dubrovniku 1380-1506) (Sarajevo: Autorsko izdanje, 2022); Esad Kurtović, ur., Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga tužbi Državnog arhiva u Dubrovniku: Lamenta de foris I-L, 1370-1483) (Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, 2022); Enes Dedić ur., Izvori za historiju Bosne u srednjem vijeku: Ispisi arhivske grade iz serije *Acta Consilii Maioris Državnog arhiva u Dubroviku* (1415-1497) (Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, 2023).

³ “*Liber factus pro rebus communis vigore partis capte in Minori consilio sub die VI junii 1449, in quo scribent que scribebantur in Diuersis notarie et in Debitis ut presenti. Solutiones omnium tributorum communis et decime Stagni, obligationes que fient pro comuni et supra comune pacta omnia occurrentia inter comune et speciales personas*”, Državni arhiv Dubrovnik (dalje: DAD), *Debita Notariae pro Comuni*, I, 1.

⁴ Sa strane: “*Pro uno libro fiendo pro comuni*”. “*Captum fuit quod fieri debeat unus liber de cartis ducentis de capreto pro notaria in quod scribantur omnia tributa communis et omnes oblige que fierent pro comuni et supra comune et omnia pacta que fient pro comuni et omnia que scribantur in notaria pro comuni nostro*” (7.6. 1449), DAD, *Consilium Minus*, XII, 85. Iako u početku sveska *Debita Notariae pro Comuni* stoji da se radi o šestom junu kao vremenu donošenja odluke Malog vijeća, uvid u odluke Malog vijeća pokazuje da se ipak radilo u sedmom junu. U svesku Malog vijeća zavođenje za sedmi juni započelo je na prethodnoj foliji a popravljanje pogreške na sljedećoj strani nije jasno uočeno od strane onih koji su započeli novi svezak *Debita Notariae pro Comuni* jer nisu prepoznali izvršenu korekciju datuma. Tome u prilog ide i zavođenje prvog dokumenta u svesku koji je datiran 7.6. 1449. *Debita Notariae pro Comuni*, I, 2.

dopire do 1617. godine. Već u startu okviri sveska su proširivani jer su polazni okviri serije nadopunjavani raznim dokumentima.

Interes za sagledavanje ove serije proizšao je iz pratećih obaveza Dubrovnika prema osobama povezanim za srednjovjekovnu Bosnu. Značajan uvid u ove sveske ostvario je Mihailo Dinić praćenjem dubrovačkih tributa, Veljan Atanasovski prilikom istraživanja Kosača, Boris Nilević praćenjem vlastele iz loze Pavlovići i Esad Kurtović pisanjem o ulaganju novca na dobit.⁵ Dokumenti iz prvih svezaka veoma su interesantni za historiju srednjovjekovne Bosne. To su operacionaliziranja poslovanja koja su se ranije zavodila u serijama *Diversa Cancellariae* i *Diversa Notariae*. Radi se, uglavnom, o ulaganju novca na dobit, stonskom i svetodmitarskom dohotku, mogorišu, konavoskom tributu, provižinu i prihodima od zemlje na dubrovačkom području. Veoma je važno istaknuti da bilježenje spomenutih transakcija ipak nije bilo dosljedno i da su uprkos postojanju knjiga *Debita Notariae pro Comuni* tragovi o isplati dohodaka i drugih finansijskih obaveza dubrovačke općine ostali upisani u drugim arhivskim serijama, uglavnom političkih tijela koja su davala saglasnost o isplati. To nije izolirana pojava da se u pojedinim arhivskim knjigama nailazi na dokumente koji po karakteru i sadržaju pripadaju okvirima drugih serija.

U priloženim ispisima *Debita Notariae pro Comuni* ukupno su izdvojena 72 dokumenta iz četiri sveska. Apsolutno najviše informacija nalazi se u prvom svesku (61 dokument) s obzirom na vrijeme koje obuhvata tj. opstojnost osoba koje su uživale spomenute prihode davane od strane Dubrovčana. Ispisani dokumenti na latinskom jeziku transkribirani su prema izvorniku s razriješenim skraćenicama i proizvoljnom interpunkcijom u svrhu lakšeg praćenja i razumijevanja teksta. Korištenje priložene serije budućim istraživačima uveliko je olakšano kroz prateće regeste uz svaki dokument.

⁵ Mihailo Dinić, "Dubrovački tributi", Glas Srpske kraljevske akademije, br. 168 (1935): 203–257. (čir.); Veljan Atanasovski, Pad Hercegovine (Beograd: Narodna knjiga – Istorijiski institut, 1979) (čir.); Boris Nilević, "Vojvoda Ivaniš Pavlović", Prilozi, br. 14-15 (1978): 349-361; Esad Kurtović, *Iz historije bankarstva Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku (Ulaganje novca na dobit)* (Beograd: Istorijiski institut, 2010) (čir.).

1. Poslanik Radivoj Šiglica izjavljuje da je u ime hercega Stjepana Vučića primio od dubrovačke vlade 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit i 500 perpera konavoskog tributa:

“Egregius vir ut patet per eius literas credentiales existentes penes Nicolaum Stella cancellarium in idiomate sclauo ex certa eius sciencia confessus fuit se habuisse et recepisse et in veritate in presentia nuy Dalphini notarii et testium infrascriptorum realiter habuit et recepit a domino Rectore ser Junio Mat. de Gradi et eius Minori consilio dantibus virtute libertatis habente a Consilio rogatorum die XXI presentis mensis de denariis communis ducatos auri trecentum pro prode unius anni finiti die tertio presentis mensis de ducatorum auri sex millium quos dictus cherzech Stipanus habet in comune nostrum. Et hoc in una parte. Et in alia parte yperperos quingentos tributi conrate Canalis anni presenti finiti de III presentis mensis. Faciens pro inde nomine dicti cherzech Stipan eisdem domino Rectori et consilio nomine dicti communis Ragusii stipulanti, finem, remissionem, quietationem, absolutionem et pactum de ulterius non petendo etc. Quas fines, remissionses, quietationes etc. promisit nomine dicti cherzech Stipanum firmas et ratas habere etc. Renuntiando etc.

Actum Ragusii sub logia ante palatium millesimo, indictione, mense et die suprascriptis, presentibus domino Nicolao de Ansolona, magistro Anzolo de contis de Venecis medico phisico sallariato necnon prouidis viris domino Johannis de Florio, Jacobo Riba de Venetiis, Petro Cauezario, Johanne comes ambobus Catellanis et aliis quod plures testes ad premissa vocatis et rogatis” (23. 8. 1449), Debita Notariae pro Comuni, I, 4v.

2. Poslanik Doberko Marinić u ime bosanskog kralja Tomaša podiže svetodmitarski tribut u iznosu od 2.000 perpera i stonski tribut u iznosu od 500 perpera:

“Doberchus Marinich nuntius et ambaxiator domini regis Thome Bosne ut appareat per eiusdem domini regis literas expeditorias que sunt

ad Nicolam de Stella cancellarium in ydiomate sclauo confessus et manifestus fuit habuisse et recepisse et sic in rei veritate in presentia mei Johannis de Uguçonibus notarii et testium infrascriptorum habuit et recepit a domino Rectore ser Nicola Si. de Goze et eius Minori consilio ad plenum existente dantibus et soluentibus de denariis communis Ragusii vigore libertatis Consilii rogatorum de qua patet in libro rogatorum sub die XIII presentis pro integra et completa solutione tributi sancti Dimitrii pro uno anno completo ad festum sancti Dimitrii proxime preteriti de 1449. Et in alia manu pro tributo debendo dicto domino regi in festo sancti Blaxii proxime futuris de 1450 yperperos quingentos. Et pro magaris yperperos sexaginta. Qui sunt in totum yperperos II^MCL^{ta}, disfalcatis yperperos CCCC quos prefatus dominus rex soluere promisit mercatoribus et yperperos decem pro una vacha. Vocans se de dictis ambobus tributis sancti Dimitrii et sancti Blaxii et magarixii tacitum et contentum ad plenum faciens proinde domino Rectori et consilio nomine et vice communis Ragusii recipientibus plenam et generalem, finem et remissionem et pactum de ulterius non petendo. Et liberans etc. ad plenum. Renuntiando etc.” (19. 11. 1449), Deb. Not. pro Comuni, I, 5.

3. Poslanik Vukić Muržić izjavljuje da u ime Ivaniša Pavlovića i braće prima 180 perpera kamata od uloženog novca na dobit, 300 perpera iz glavnice uloženog novca na dobit te 1.200 perpera konavoskog tributa za dvije godine, u svemu 1.680 perpera:

“Vuchić Mursich ambaxiator Iuanis Paulouich et fratum prout apparatus per eorum literas penes Nicolam de Stella cancellarium in ydiomate sclauo existenti confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Nicola Si. de Goze et eius Minori consilio dante et soluente vigore libertatis Consilii rogatorum istis diebus date per partem captam pro prode yperperos 3600 quos dicti fratres habent in comune Ragusi, videlicet, pro uno anno completo die 24 junii 1449 yperperos centum octuaginta. Item confessus fuit habuisse et recepisse pro parte capitalis quod habent in comune yperperos tricentos. Item confessus fuit habuisse et recepisse

ut supra pro tributo duorum annorum finitorum die primo nouembris presentis pro Canali ad rationem yperperorum 600 in anno yperperos mille ducentos. In totum yperperos mille sexcentos octuaginta. Quapropter dictus ambaxiator nomine quos pro solutione dictorum denariorum fecit finem, remissionem, quietationem et pactum de ulterius non petendo dicto domino Rectore et eius Minoti consilio stipulantibus et recipientibus nomine et vice communis Ragusii. Liberans et absoluens etc. ad plenum. Renuntiando. Hec autem carta etc.

Actum Ragusii ante regimen presentibus domino Nicolao de Ansalone, Johanne Sparterio, Antonio Brulo, domino Johannis de Florio, Cola Bonello et aliis pluribus testibus ad hec habitis, vocatis et rogatis” (25. 11. 1449), Deb. Not. pro Comuni, I, 5v.

4. Poslanik Grupko u ime hercega Stjepana prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Grupchus ambaxiator de chercech Stiepano prout appetat literas dicti chercech penes Nicolam de Stella cancellarium in ydiomate sclabo existentis, confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Zupano de Bona et eius Minoris consilio dantis et soluentis nomine communis Ragusii et vigore libertatis Consilii rogatorum capte die [ostavljen prazan prostor] presentis mensis ducatos auri tricentos pro integra solutione prodis ducatorum VI^M quos dictus chercech habet in comune Ragusii ad prode de V pro C°, videlicet, pro uno anno finito die tertio februarii presentis de 1450. Quapropter idem ambaxiator nomine dicti chercech pro solutione dictorum ducatorum [5v] tricentorum fecit finem, remissionem, quietationem et pactum de ulterius non petendo dicto domino Rectori nec suo consilio. Liberans et absoluens etc. Renuntians etc. Hec autem carta etc. Judex ser Junius Lu. de Bona et Nicola de Stella testis.

Actum Ragusii ante regimen presentibus [6]” [toliko] (26. 2. 1450), Deb. Not. pro Comuni, I, 5v-6.

5. Poslanici Radoje Cicinić i Radič Grupković podižu u ime hercega Stjepana 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit i 500 perpera konavoskog dohotka:

Sa strane: “Pro tributis Canalis et prode ducatorum VI^M.”

“Nos Radoy Cicinich et Radiç Grupchouich} ambaxiatores de chercech Stiepano ut patet per eius literas credentiales existentes penes Nicolaum Stella cancellarium in ydiomate sclauo, ex certa eorum scientia, confessi fuerunt se habuisse et recepisse et in rei veritate in presentia mei notarii et testium infrascriptorum et aliter habuerunt et receperunt a domino Rectore ser Blaxio de Ragnina et eius Minori consilio, dantibus et soluentibus, virtute libertatis habite a Consilio rogatorum de denariis communis Ragusii ducatos auri tricentos pro prode unius anni finituri die tercio mensis augusti ducatorum VI^M quos dictus chercech Stiephanus [tako] habet in comune Ragusii. Et hoc in una parte. Et in alia parte yperperos quingentos tributi conrate Canalis anni presentis finituri die tercio dicti mensis augusti proxime futuris. Facientes proinde nomine dicti chercech Stiepani eisdem domino Rectori et eius Minori consilio nomine dicti communis Ragusii stipulantibus et recipientibus finem, remissionem, quietationem, absolutionem et pactum perpetuum de ulterius non petendo etc. Liberans etc. absoluente ad plenum. Renuntiantes. Hec autem carta etc. Judex ser Johannes de Volzo et Nicola de Stella testis.

Actum Ragusii ante regimen presentibus magistro Thoma medico, magistro Johanne Mathia medico, ser Jacobo Rubeo de Veneciis, Pasquino de Ancona et Antonio Brullo testibus ad hec habitis, vocatis et rogatis” (11. 7. 1450), Deb. Not. pro Comuni, I, 10.

6. Poslanik Doberko u ime bosanskog kralja podiže 2.000 perpera svedodmitarskog tributa, 500 perpera stonskog tributa te mogoriš u iznosu od 50 perpera (umanjen zbog plaćanja mogoriške krave u iznosu od 10 perpera). U cjelini Doberko je primio 2.550 perpera:

“Doberchus ambaxiator domini regis Bosine prout appetet per eius literas credentiales existentes penes Nicolaum de Stella cancellarium in ydiomate sclauo, confessus fuit se habuisse et recepisse et re vera in presentia mei notarii infrascripti, habuit et realiter recepit a domino Rectore ser Martolo de Zamagno et eius Minori consilio dantibus et soluentibus virtute libertatis habite a Consilio rogatorum de denariis communis Ragusii pro tributo sancti Dimitrii preteriti de anno finito die 26 octobris 1450 yperperos duos mille. Et in alia manu pro tributo debendo dicto domino regi in festo [10] sancti Blaxii de 1451 yperperos quingentos. Et pro magarisio presentis anni finiti de mense augusti preteriti, diffalcatis yperperos X pro vacha, yperperos quinquaginta. In totum yperperorum II^{MVCL}^{ta}. Vocans se nomine dicti domini regis pro dictis tributis tacitum et contentum ad plenum et faciens proinde ipsis domino Rectori et consilio nomine et vice communis Ragusi recipientibus plenam et generalem finem, remissionem et pactum de ulterius non petendo. Et liberans etc. ad plenum. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Johannes de Volzo et Nicola de Stella testis [10v]” (6. 11. 1450), Deb. Not. pro Comuni, I, 10-10v.

7. Poslanici Ivan Vlahović, Radivoj Šiglica i Grupko u ime hercega Stjepana primaju 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Iuan Vlacouich, Radiuoy Sigliza et Grupchus ambassiatores chercech Stiepani prout appetet per literas dicti chercech existentes penes Nicolam de Stella cancellarium in ydiomate sclauo, confessi fuerunt habuisse et recepisse a domino Rectore ser Stephano de Çamagno et eius Minori consilio, dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii et vigore libertatis Consilii rogatorum capte die presentis mensis ducatos auri trecentos pro integra solucione prodis ducatorum sex millium quos dictus chercech habet in comune nostro Ragusii ad prode de quinque pro centenario, videlicet, pro uno anno finito die III februarii proxime preteriti de 1451. Quapropter ipsi ambassiatores nomine dicti chercech pro solucione dictorum ducatorum CCC fecerunt finem, remissionem,

quietacionem et pactum de ulterius non petendo dicto domino Rectori et eius consilio nomine et vice communis Ragusii stipulantibus et recipientibus. Liberantes et absoluente etc. Renuntiantes etc. Hec autem etc. Judex ser Marinus de Restis et testis ut supra.

Actum Ragusii ante logiam etc.” (5. 3. 1451), Deb. Not. pro Comuni, I, 10v.

8. Poslanik Vukić Muržić u ime vojvode Petra Pavlovića i brata (Nikole) prima 1.200 perpera konavoskog tributa za dvije godine i 300 perpera kamata od uloženog novca na dobit:

“Vuchich Mursich ambassiator vayuode Petar Paulouich et fratum prout apparet per litteras credentiales dictorum vayuode Petar et fratum existentes penes Nicolam de Stella, confessus fuit habuisse et recepisse a dicto Rectore ser Nicola Jo. de Caboga et eius Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii et vigore libertatis habite a Consilio rogatorum pro tributo duorum annorum conrate Canalis complendorum die primo nouembris proxime futuris yperperos mille ducentos. Item etiam confesus fuit habuisse et recepisse ut supra pro prode duorum annorum complendorum die 24 mensis junii proxime futuris de yperperos III^MCCC quos ipsi fratres habent in nostro comuni ad prodes de 5 pro C° yperperos tricentos treginta. Vocans se nomine ipsorum fratum pro predictis tacitum et contentum. Et faciens etc. ad plenum. Presentibus ad hec Pelegrino Dario, Johannis de Florio, Stango de Zarlo et Antonio Brullo et aliis testibus vocatis et rogatis” (2. 4. 1451), Deb. Not. pro Comuni, I, 11.

9. Dubrovački knez s Malim vijećem prima ulog 350 perpera na dobit od pet procenata skrbnika Đurđa tubete iz Drijeva:

Sa strane: “Obligatio pro tutoribus heredum Georgii tubete.”

“Nos Rector ciuitatis Ragusii ser Michael de Proculo cum nostro Minori consilio ad plenum existente confitemur quod nomine communis

Ragusii super ipsum comune et omnia bona dicti communis habuimus et recepimus in depositum ad prode de quinque pro C° in anno et rationem anni a tutoribus heredum Georgii tubete de Narente, videlicet, Vitcho Giuanouich, Giurcho Miletich et Radossaou Braichouich yperperos tricentos quinquaginta qui erant in manibus Radossaui Braichouich. Quos promittimus et obligamus comune Ragusii dare et restituere ipsis tutoribus siue heredibus predictis cum prode secuto ad omnem eorum voluntatem sine aliqua contradictione. Renuntiantes etc. Hec autem carta etc. Judex ser Nicola Pau. de Gondola et Nicola de Stella testis” (1. 6. 1452), Deb. Not. pro Comuni, I, 16.

10. Poslanik Milobrat Stjepanović u ime vojvode Ivaniša Vlatkovića prima 300 perpera (pola provižuna) prema sporazumu između Dubrovnika i vojvode Ivaniša Vlatkovića:

Sa strane: “Confessio.”

“Milobrat Stiepanouich ambassiator vayuode Iuanis Vlatchouich confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Michaele de Bocignolo et eius Paruo consilio, dantibus et soluentibus, vigore pactorum et scripturarum existentium inter prefatos dominos Rectorem et consilium seu comitatem Ragusii et dictum vayuodam Iuanis, videlicet, pro parte yperperorum sexcentum qui sibi dantur vigore dictorum pactorum et scripturarum pro parte secondi anni yperperos trecentos grossorum Ragusii. Renuntiando” (18. 1. 1453), Deb. Not. pro Comuni, I, 17v.

11. Poslanik Radič Grupković u ime hercega Stjepana prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit i 500 perpera za konačoski tribut:

Sa strane: “Solutio cherzecho.”

“Radiz Grubchouich ambassiator cherzechi Stiepani confessus fuit habuisse et recepisse a splendido et generoso milite domino Michaele de Bocignolo Rectore Ragusii et eius Minori consilio, dantibus et soluentibus

pro prode unius anni ducatorum sex milium quos dictus cherzech habet in comuni nostro Ragusii ad prode quinque pro C° in anno, qui annus completus fuit die tertia augusti proxime preterita 1455, ducatos auri trecentos. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Andreas de Babalio et Marinchus Flori testis.

Item confessus fuit habuisse et recepisse ut supra pro tributo siue censu unius anni pro contrata Canalis, videlicet, pro anno preterito completo 1455, die 3 augusti, iperperos quingentos. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra.

Actum Ragusii presentibus spectabili et generoso viro domino Andrea Contareno patricio Veneto, clarissimo artium et medicine doctore domino magnifico Johanne Calderia ac egregio viro domino Petro Bernardo viceconsule Catellanorum in Ragusio et aliis ad hec habitis, vocatis et rogatis” (24. 9. 1455), Deb. Not. pro Comuni, I, 26.

12. Vojvoda Ivaniš Vlatković uz jemstvo vlastelina Nikole Gundulića zadužuje se kod dubrovačke vlade na 1.000 perpera uz rok vraćanja do praznika svetog Mihaila:

“Nos voyuode Iuanis Vlatchouich principalis debitor et Nicola Mar. de Gondola plegius confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere comuni Ragusii yperperos mille usque ad sanctum Michaelem de mense septembris proxime futuris. Sub pena etc. Tenendo se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex ser Damianus de Menze et Marinchus Florii testis” (26. 11. 1455), Deb. Not. pro Comuni, I, 27v. Prekriženo.

Sa strane: “Cassa quia soluit”, Isto.

13. Poslanik Tvrko Vukmanović u ime hercega Stjepana prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Tuerchus [tako] Vuchmanouich nuncius et ambassador cherzechi Stiepani prout constat per literas credentiales in ipsi Tuertchum, confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore communis Ragusii ser

Michaele de Prochulo et suo Minori consilio, dantibus nomine dicti communis ducatos auri tricentos boni auri et ponderis justi pro integra et completa solutione prode ducatorum sex milium alias positorum in comune Ragusii per voiuodam Sandalium ad prode de quinque pro C° in anno per unum annum finitum die III februarii 1456. Renuntiando.

Actum Ragusii presentibus magistro Angelo de comitibus medico, Nicolao de Zilbertis de Venetiis et Francisco Bartholomei de Florentia et aliis testibus ad habitis spetialiter rogatis et vocatis" (2. 3. 1456), Deb. Not. pro Comuni, I, 29.

14. Poslanici Zub Rogojević i Žanko (Sanko) dijak u ime hercega Stjepana primaju 1.200 dukata kamata od uloženog novca na dobit (u dvije godine četiri rate po tristo dukata) i 1.000 perpera konavoskog tributa za dvije godine:

"Xub Rogoeuich et Xancho diach} ambassiatores cherzech Stiepani prout constat per literas credentiales pro eos presentatas, confessi fuerunt habuisse et recepisse a spectabili et generoso viro domino Damiano de Menze Rectore Ragusii et suo Minori consilio, dantibus et soluentibus nomine et de denariis communis Ragusii ducatos auri mille ducentos et iperperos mille, videlicet, ducatos 300 pro integra et completa solutione prode ducatorum 6000 quos dictus cherzech habet in comuni nostro ad quinque pro C° in anno per unum annum finitum die 3 augusti 1456 et ducatos 300 pro prode aliorum ducatorum 6000 quos similiter habet in comuni nostro per unum annum finitum die 3 februarii 1457 et ducatos sexcentos pro prode dictorum ducatorum 12^M per unum annum, videlicet, de ducatis 6000 usque ad diem 3 augusti 1457 et de ducatorum aliis 6000 usque ad diem 3 februarii 1458. Et iperperos mille pro tributi Canalis pro duobus annis, videlicet, a die 3 augusti de 1455 usque ad diem 3 augusti de 1457. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Johannes de Volcio et Marinchus Florii testis.

Actum ad portam Pillarum presentibus Bernardo de Roma et Francisco Bartholomei de Florentia testibus ad hec habitis, vocatis et rogatis” (12. 4. 1457), Deb. Not. pro Comuni, I, 31v.

15. Radosav Trebinjanin iz Gorice uz jemstvo Doberka iz Trebinja izjavljuje pred knezom i vijećnicima Malog vijeća da je u potpunosti namiren i da on i njegov brat neće činiti nikakvu nepravdu protiv Dubrovčana:

“Radossauus [prazan prostor] Tribignanin de Goriza sponte et ex certa scientia et non vi in presentia spectabilis et generosi domini Retoris communis Ragusii, videlicet, ser Damiani de Menze et sui Minoris consilii in quo consilio fuerunt hii, videlicet, dominus Jacobus Mar. de Gondola, ser Zupanus de Bona, ser Nicola Si. de Goze, ser Sigismundus de Georgio, ser Daniel de Caboga, ser Trifonus de Bonda, ser Andreas de Restis, ser Stefanus de Benessa et ser Petrus de Poza, vocavit et dixit se tacitum, contentum et quietum pro omni eo et toto quod ipse Radossauus quous modo petere poterat a comuni Ragusii et in bonis ipsius comunis. Faciens ipsi dominis Retoris et suo consilio recipientibus nomine dicti communis finem, remissionem, quietationem, absolutionem et pactum solemne de ulterius non petendo per se vel alium aliqua ratione, causa, modo ingenio vel quesito colore. Et de pluri promisit ipsi domino Rectori et suo Minori consilio quod nunquam in futurum ipse nec eius frater nec aliquis pro ipsis aut aliquo ipsorum faciet aut inferet aliquod damnum aut aliquam vim siue inueriam in aliquo loco mundi realiter vel personaliter alicui homini aut mercatori Raguseo quoniam modo erit bonus et fidelis seruitor dominii Ragusii et seruitor ac adiutor quantum sibi possibile erit omnibus mercatoribus et hominibus Raguseis. Et ut causum sit dictis domino Rectori et consilio quod ipse Radossauus aut eius frater aut alius pro ipsis vel altero ipsorum non faciant aliquod damnum aut aliquam vim siue inueriam realem seu personalem alicui homini aut mercatori Raguseo ad eius preces et instantiam, Doberchus de Tribigne, ibi presens, sponte et volenter se constituit plegium pro ipso

Radossaou et eius fratre super ipsum Doberchum et omnia eius bona” (29. 4. 1457), Deb. Not. pro Comuni, I, 32.

16. Poslanik Vuk Marinić u ime hercega Stjepana prima ono što mu je kao dukatniku hercega Stjepana prošle godine oduzeto od strane Marka i Radivoja Vlatkovića (204 dukata hercega Stjepana, dvije Vukove tacne i 16 dukata za druge stvari oduzete od Vuka):

“Voch Marinich ambassiator cherzechi Stiepani prout apparebat per eius literas credentiales confessus fuit habuisse et recepisse a spectabili et generoso domino Rectore communis Ragusii ser Junio de Calich et suo Minori consilio, dantibus et soluentibus, nomine ipsius communis pro integra et completa solutione totius eius quod de anno preterito fuit acceptum ipsi Vocho, tanquam duchatnicho ipsius cherzechi per Marcum et Radiuoy Vlatchouichi, ducatos auri ducentos quatuor qui fuerunt de ducatis ipsius cherzechi et tacias duas que fuerint ipsius Vochi et ducatos sedecim pro extimatione rerum ipsi Vocho acceptarum per dictos Marcum et Radiuoy.

Actum Ragusii presentibus Carlucio Alouisii de Manfredonia et Manzino de Arimano mercatore lignaminis Segne, testibus ad hea habitis, vocatis et rogatis” (17. 5. 1457), Deb. Not. pro Comuni, I, 33.

17. Poslanici Radoje Ozrisalić i Miotoš dijak u ime vojvode Petra Pavlovića i njegovog brata kneza Nikole primaju 995 perpera, od čega 600 perpera za konavoski dohodak a 395 perpera kamata od dvije glavnice uložene na dobit:

“Radoe Osrisalich et Miotos diach ambassiatores voyuode Pethari Paulouich et comitis Nicole eius fratris, prout apparebat per literas credentiales in eos factas, confessi fuerunt habuisse et recepisse a magnifico domino vicerectore communis Ragusii ser Zupano de Bona et suo Minori consilio dantibus et soluentibus nomine dicti communis iperperos sexcentos pro tributo Canalis pro uno anno completo die prima nouembris 1456. Item ipereperos trecentos quadraginta quinque pro prode

annorum trium completorum die 24 junii 1457. pro iperperis duobus milibus trecentis quos habunt in comune nostrum ad prode quinque pro C° in anno. Item iperperos quinquaginta pro prode annorum duorum complendorum die prima nouembris 1457 pro aliis iperperis quingentis quos habunt in comuni nostro ad prode quinque pro C° in anno. Qui in totum sumant iperperos 995. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Marinus de Restis et Marinchus Florii testis.

Actum Ragusii presentibus Martino Chierini mercatore florentino et Carlucio Zaruli de Barulo, testibus ad hec habitis, vocatis et rogatis" (5. 10 1457), Deb. Not. pro Comuni, I, 35.

18. Poslanik Radoje Ozrisalić prima za vojvodu Petra Pavlovića i njegovog brata kneza Nikolu 600 perpera konavoskog tributa:

"Radoe Osrisalich ambassiator suprascriptus confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore et suo Minori consilio dantibus nomine communis Ragusii iperpers sexcentos pro tributo Canalis pro uno anno completo die prima nouembris 1457. Renuntiando. Judex et testis ut supra.

Actum Ragusii presentibus suprascriptis" (3. 12. 1457), Deb. Not. pro Comuni, I, 35.

19. Poslanik i komornik Pribisav Vukotić u ime hercega Stjepana prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

"Dominus Pribissauus Vochotich ambassiator et thexaurarius cherzech Stiepani confessus fuit habuisse et recepisse a magnifico domino Rectore Ragusii ser Nicola Mat. de Georgio et suo Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii pro prode ducatorum sex milium quos dictus cherzech habet in nostro comuni pro uno anno proxime preterito finituro ad festum sancti Blasii proxime futurum ad prode quinque pro C° in anno ducatos auri trecentos. Renuntiando.

Actum Ragusii presentibus prelato artium et medicine doctore domino magistro Francisco de Taruisio phisico salariato communis Ragusii

et Marioico del Torto de Perusio et Martucio Alouisii de Manfredonia testibus ad suprascripta habitis, vocatis et rogatis” (28. 1. 1459), Deb. Not. pro Comuni, I, 41v.

20. Poslanik Radoje Ozrisalić u ime vojvode Petra Pavlovića i brata mu kneza Nikole prima 819 perpera i 9 groša, od čega 600 perpera konavoskog tributa i 219 perpera i 9 groša kamata od četiri glavnice uloženog novca na dobit:

“Radoe Osrisalich ambassiator voyuode Pethari Paulouich et comitis Nicole eius fratri, prout ex credentialibus literis constat, confessus fuit habuisse et recepisse a magnifico domino Rectore ser Nicola Pau. de Gondola et sui Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii pro tributo Canalis unius anni completi die prima nouembris 1458 iperperos sexcentos. Item pro prode unius anni completi die 24 junii 1458 ipereperorum 2300. ad quinque pro C° iperperos centum quindecim. Item pro prode unius anni completi die primo nouembris 1458 iperperorum quingentorum ad quinque pro C° iperperos viginquique. Item pro prode unius anni completi die prima nouembris 1458 iperperorum 995. ad quinque pro C° iperperos 49. 9. Item pro prode unius anni completi die prima nouembris 1458 iperperorum sexcentorum ad quinque pro C° iperperos treginta. Qui in totum summant iperperos 819 grossos 9. Renuntiando.

Actum Ragusii presentibus Carlucio Alo. de Manfredonia et Carlucio eius fratre et Petro Paulo de Granita similiter de Manfredonia, testibus ad suprascripta habitis, vocatis et rogatis” (26. 5. 1459), Deb. Not. pro Comuni, I, 43v.

21. Poslanici Radič Ostojić i Radič Grupković, u ime hercega Stjepana, primaju 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Radiz Ostoich et Radiz Grupchouich ambassiatores cherzechi Stjepani prout apparebat ex credentialibus literis, confessi fuerunt habuisse et recepisse a domino Rectore ser Blasio de Zamagno et suo Minori

consilio dantibus et soluentibus virtute libertatus habite a Consilio roga-troum nomine et vice communis Ragusii ducatos auri trecentos pro prode unius anni ducatorum sex milium quos ipse cherzech habet in comune Ragusii ad prode quinque pro C° in anno qui annus finient die tertia augsti proxime futuris de 1459. Item confessi fuerunt habuisse et recepis-se iuperperos quingentos pro tributo conrate Canalis pro uno anno qui complebit die tertia dicti mensis augusti proxime guturis. Renuntiando.

Actum Ragusii presentibus Martino Chiarini de Florentia, Marioico del Torto de Perusio et Martucio Alo. de Manfredonia, testibus ad suprascripta habitis, vocatis et rogatis” (21. 7. 1459), Deb. Not. pro Comuni, I, 44.

22. Poslanik i dijak Vukša Ljubišić, u ime hercega Stjepana Vukčića, prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Vuxa [prekriženo: *Vochcichi*] Gliubissich diach et ambaxiator cherzechi Stiepani confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Johanne de Volcio et eius Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii ducatos auri trecentos pro prode ducatorum sex milium quos ipse cherzech habet in nostro comuni ad prode quinque pro C°, videlicet, per unum annum completum in festo sancti Blasii proxime preteriti. Renuntiando. Hec autem carta etc.

Actum presentibus Benedicto Cichi de Trano, Carlucio Zarli [tako] de Manfredonia et Luca [prazan prostor] de Florentia, testibus ad predicta habitis, vocatis et rogatis” (9. 2. 1460), Deb. Not. pro Comuni, I, 45.

23. Poslanik Sanko Radičević, u ime hercega Stjepana Vukčića, prima 500 perpera za konavoski tribut:

“Sanchus Radizeuich ambassiator chercehi Stiepani prout apparebat ex credentialibus literis, confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Andrea de Babalio et suo Minori consilio, dantibus et so-luentibus, virtute libertatis habite a Consilio rogatorum nomine et vice communis Ragusii yperperos quingentos pro tributo conrate Canallis pro

uno [nedostaje: anno] qui complebit die III° augusti proxime futuri. Renuntiando.

Actum Ragusii presentibus magistro Johanne Francisco de Hierusio phisico et ser Johanne Spartieri Catellano et Luca de Florentia, testibus ad suprascripta habitis et rogatis” (22. 3. 1460), Deb. Not. pro Comuni, I, 45v.

24. Poslanik Radoje Ozrisalić, u ime vojvode Petra Pavlovića i brata mu kneza Nikole, prima 1.200 perpera za konavoski dohodak za dvije godine i 260 perpera i 9 groša kamata od uloženog novca na dobit:

“Radoe Osrisalich ambassiator voyuode Pethari Paulouich et comitis Nicole eius fratriis prout appareat ex literis credentialibus confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Andrea de Restis et suo Minoris consilio dantibus et soluentibus pro tributo Canalis nomine dicti communis pro duobus annis finitis die prima nouembris 1460. iperperos mille ducentos. Item iperperos ducentos sexaginta grossos nouem pro prode iperperorum quinque milium ducentorum quatuordecim grossos nouem, quos habunt in nostro comuni ad prode quinque pro C° in anno pro toto tempore preterito usque ad diem primam nouembris 1460. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Vladissauus de Goze et Marinchus Florii testis.

Actum Ragusii presentibus ser Johanne Sparterio, Petro Cauezario mercatoribus Catellanis et Carlucio Alo. de Manfredonia et Francisco de Scuis factorem reuerendissimi domini Francisci de Scuis archiepiscopi Ragusini, testibus ad predicta habitis, vocatis et rogatis” (2. 12. 1460), Deb. Not. pro Comuni, I, 49v.

25. Poslanici komornik Pribisav (Vukotić) i Radič Grupković, u ime hercega Stjepana Vukčića, primaju 300 dukata kamata na uloženi novac na dobit:

“Dominus Pribissauus chomornich et Radiz Grupchouich ambassatores cherzechi Stiepani ut apparebat literis credentialibus confessi fue-

runt habuisse et recepisse a domino Rectore ser Marino Mich. de Bona et suo Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii ducatos auri trecentos pro prode ducatorum sex milium quos ipse cherzech habet in comune Ragusii ad quinque pro C° in anno. Et hoc pro uno anno qui complebit ad festum sancti Blasii de mense februarii proxime futurum. Renuntiando.

Actum presentibus Laurentio Adimari de Florentia, Petro Ogrubtue de Venetiis et Petro Paulo de Granita de Manfredonia, testibus ad suprascripta habitis, vocatis et rogatis” (11. 1. 1461), Deb. Not. pro Comuni, I, 50.

26. Poslanik, franjevac Augustin (Vlatković) prima u ime vojvode Ivaniša, braće i rođaka, a uz prisustvo njihovog zastupnika vlastelina Nikole Gundulića, 600 perpera dohotka provižuna:

“Frar Augustinus Ordinis minorum frater et ambassiator voyuode Iuanis Vlatchouich et fratum et consanguineorum, in presentia et cum consensu ser Nicole Mar. de Gondola procuratoris dictorum voyuode Iuanis et fratum, confessus fuit habuisse et recepisse a spectabili equite domino Jacobo de Gondola Rectore Ragusii et suo Minori consilio iperperos sexcentos pro eorum prouisione unius anni finituris die 24 [prekrizeno: *aprilis*] martii 1462. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra” (7. 4. 1461), Deb. Not. pro Comuni, I, 52.

27. Poslanik i dijak Pribisav, u ime hercega Stjepana Vukčića, prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit i 500 perpera kovanovskog tributa:

“Pribissauus diach ambassiator cherzechi Stiepani confessus fuit habuisse et recepisse a domino Rectore ser Blasio de Zamagno et suo Minori consilio ducatos auri tercentos pro prode ducatorum sexmilium quos ipse cherzech habet in nostro comuni ad quinque pro C° in anno pro uno anno completo die III augusti proxime preteriti. Item confessus fuit habuisse iperperos quingentos pro tributo Canalis pro uno anno finito ut supra. Renuntiando.

Ser Johannes Sparterius et Antonius eius famulus} testes" (1. 9. 1461), Deb. Not. pro Comuni, I, 52v.

28. Poslanici Grgur Popović, Đurak Srbin i Nikola dijak u ime hercega Stjepana Vukčića primaju 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

"Gregorius Popouich, Giuragh Serblin et Nicola diach} ambassiatores cherzech Stiepani confessi fuerunt habuisse et recepisse a magnifico domino Rectore Ragusii ser Johanne de Volcio et eius Minori consilio ducatos auri tercentos pro prode ducatorum sex milium quos ipse cherzech habet in comuni nostrum Ragusii ad quinque pro C° in anno. Et hoc pro uno anno completo die ad festum sancti Blasii de mense februarrii proxime preteritum. Renuntiando.

Actum Ragusii presentibus magistro Tadeo Ardueno de Florentia et magistro Johanne Francisco de Taruisio medicis salariatis communis Ragusii, Martino Chierini et Alexandro Strozi mercatoribus Florentinis, testibus ad suprascripta habitis, vocatis et rogatis" (20. 3. 1462), Deb. Not. pro Comuni, I, 54.

29. Dubrovački knez i Malo vijeće izjavljuju da primaju imovinu Nikole Kudilinovića, zvanog Ivomić, na čuvanje u depozit. To je imovina stečena od pokojnog slavenskog trgovca Nikole Gerčića. Među deponiranim stvarima su slavenske naušnice:

"Nos Nicolaus Pau. de Gondola Rector ciuitatis Ragusii cum nostro Minori consilio confitemur quod super ipsum comune et omnia eius bona habuimus et recepimus a Nicola Cudilinouich dicto Iuomich in depositum et nomine depositi res infrascriptas, quas res ipse Nicola dixit esse de ratione olim Nicole Gercich mercatoris Sclaui, quas res promictimus et conuenimus restituere ipsi Nicole Cudilinouich aut cui ipse Nicola voluerint in vita ipsius Nicole Cudilinouich ad omnem ipsius Nicole Cudilinouich voluntatem. Et si ipsum depositum non fuerit leuatum per ipsum Nicolam Cudilinouich in vita sua, promictimus de ipso

deposito sequi prout reperietur ordinatum in testamento ipsius Nicole Cudilinouich pro et super dicto deposito. Que res per nos habite in depositum ut supra sunt iste, videlicet, petie quetuordecim argenti ponderis librarum centum treginta quinque unciarum duarum, platinas sex de argento ponderis librarum viginti octo unciarum decem, cuppas duas de argento cum cohupertus librarum trium unciarum sex, coclearia 14, peronus XI, tacias sex, certos botones et alias minutalias ponderis librarum septem uncie unius, unam techarizam fultam argento, unum cingulum de corio et duo cingula de sirico ponderis librarum quinque unciarum trium, duas panagiuzas de argento auratas, certos botonos, aliquos arcos, aliquos argenteos, certas crucetas et petias cum auro, argento et perlis et cum certis cordouis de sirico ponderis librarum unius unciarum undecim, anulos decem et nouem aureos, cercellos duos sc-lauorum aureos et pezetos sex auri ponderis librarum 0 unciarum nouem exagiorum quinque, anulos tres aureas, unum cum uno rubino, secundum cum una saphiro et tertium cum uno balassio ponderis in totum exagiorum decem cum dimido. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Zupanus de Bona et Marinhus Florii testis" (12. 6. 1462), Deb. Not. pro Comuni, I, 54v. Prekriženo.

Ispod: "Die 20 junii 1462. Cassum de voluntate suprascripti Nicole Iuomich quia habuit et recepit suprascriptum depositum per manus ser Nicole de Bonda et ser Marin Ge. de Goze consiliarorum Minoris consilii ad hoc missorum scisum ad reliquias ut ipsum depositum acceperint et dicto Nicola Iuomich restituerint", Isto.

30. Poslanik dijak Radovan u ime hercega Stjepana Vukčića prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit i 500 perpera k-navoskog tributa:

"Radouanus diach ambassiator cherzechi Stiepani confessus fuit habuisse et recepisse a domino Michaele de Bocignolo Rectore et suo Minoris consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii ducatos auri tercentos pro prode unius anni finiti die III presentis de ducatorum

VI^M quos habet in comuni nostro ad prode quinque pro C^o. Item iperperos quingentos pro tributo contrate Canalis pro uno anno finito die III presentis. Renuntiando.

Testes: Magister Johannes Franciscus de Taruisio medicus fisicus, magister Johannes Petrus de Verona medicus cyroicus” (5. 8. 1462), Deb. Not. pro Comuni, I, 55v.

31. Poslanik Pribisav Popović u ime hercega Stjepana Vukčića prima 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit i 500 perpera konavoskog tributa:

“Pribissauus Popouich ambassiator cherzechi Stiepani confessus fuit habuisse et recepisse a magnifico milite domino Junio de Gradi Rectore Ragusii et suo Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii ducatos auri tercentos pro prode unius anni finiti die III presentis ducatorum sex milium quos habet in comuni Ragusii ad prode quinque pro C^o. Item confessus fuit habuisse et recepisse ut supra yperperos quingentos pro tributo contrate Canalis pro uno anno finito ut supra. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Andreas de Babalio.

Magnificus dominus Franciscus Maramonte, dominus Paulus de Gagulis, magister Tadeus Ardoynus phisicus} testes” (5. 8. 1463), Deb. Not. pro Comuni, I, 58.

32. Izaslanici i glasnici Pribisav Popović i Sanko dijak, u ime hercega Stjepana Vukčića, primaju 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Pribissauus Popouich et Xanchus diach} nuncii et oratores cherzechi Stiepani confessi fuerunt habuisse et recepisse a magnifico domino Rectore ser Nicolino de Basilio et suo Minori consilio dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii pro prode unius anni ducatorum auri sex millium quos habet in comuni nostro ad rationem quinque pro C^o. Qui annus complet die III presentis, videlicet, die februarii 1464. Ducatos auri tercentos. Renuntiando.

Testes: Magister Tadeus medicus, ser Johannes Sparterius mercator Catellanus, Martinus Chierini mercator Florentinus” (18. 2. 1464), Deb. Not. pro Comuni, I, 58v.

33. Tomaš monah Manastira svetog Mihaila Jerusalimskog u prisustvu poslanika gospođe Mare prima od dubrovačke vlade tribut za dvije godine u iznosu od 1.000 perpera. Među svjedocima su knez Ivan Vuković i Vučihna Banović iz Bosne:

“Frater Thomas callogerus siue monacus Monasterii sancti Michaelis Hierosolimitani, nomine et vice dicti monasterii ac omnium et singulorum habitantium in ipso monasterio, in presentia Giurchi Chrenchouich et Vochi Setieuich ambassiatorum domine Mare imperatricis, confessus fuit habuisse et recepisse a magnifico domino Rectore ser Nicolao Mar. de Gondola et suo Minori consilio, dantibus et soluentibus nomine communis Ragusii, virtute libertatem ipsis domini Rectori et Minori consilio date et tribute per Consilium rogatorum in rationem solutionis tributi quod dictum commune debet dicto monasterio pro integra et completa solutione duorum annorum yperperos mille. Pro quibus iperperis mille dictus frater Thomas callogerus seu monacus fecit et facit dictis dominis Rectori et Minori consilio finem, remissionem, quietationem et absolutionem cum pacto solemni de ulterius non petendo. Absoluens et liberans etc. Renuntians etc.

Actum presentibus comito Iuano Vochouich, magistro Johanne Claudio ciriogico, Vocichna Banouich de Bosna, Johanne Sparterio et Antonio Damit mercatoribus Catellanis testibus ad hec habitis, vocatis et rogatis” (24. 5. 1465), Deb. Not. pro Comuni, I, 60v.

34. Poslanici Stjepan Sracinović i Sanko dijak, u ime hercega Stjepana Vukčića, primaju 300 dukata kamata od uloženog novca na dobit:

“Stiepanus Sraçinouich et Sanchus diach, ambassiatores cherzechi Stiepani confessi fuerunt habuisse et recepisse a magnifico domino Rectore Ragusii domino Blasio de Babalio et suo Minori consilio dantibus

et soluentibus nomine communis Ragusii pro prode unius anni ducatorum sex milium quos dictus cherzech habet in nostro comuni ad prode quinque pro C° in anno. Qui annus compleuit die tertia februarii 1465. Renuntiantes etc. Hec autem carta.

Testes: Dominus Antonius de Fondis rector scholarum, ser Jacobus Merlatus de Marano cancellarius et Franciscus Bartolomei de Florentia” (17. 9. 1465), Deb. Not. pro Comuni, I, 61.

35. Gverak (?), poslanik Sandra Pavla iz Počitelja, prima 64 dukata na ime plaće za treći mjesec za 32 vojnika:

“Gueragh claudus, nuncius Sandri Pauli de Pocitegl ut constat literis credentialibus factis per dictum Sandrum Paulum in dicti Gueragh, confessus fuit quod ultra ducatos centum viginti octo quos superioribus diebus dictus Sandar Paulus pro duobus mensibus pro drabantis triginta duobus a domino Rectore et Minori consilio ipse Gueragh nunc ad presens habuit et recepit a domino Rectore et Minori consilio ducatos auri sexaginta quatuor pro paga tertii mensis dictorum drabantorum triginta duorum. Et hoc in executionem litterarum regie maiestatis. Renuntiando.

Testes: Ser Johannes Sparterius, ser Martinus Chiarinus” (8. 2. 1468), Deb. Not. pro Comuni, I, 63v.

36. Zastupnici vojvode Žarka Vlatkovića, vlastelini Andrija Sorkočević i Franjo Gundulić, primaju 600 perpera provižiuna za 1497. godinu. Zastupnici uz poslanika Tomaša Petrovića, u ime vojvode Žarka, podižu i provižiun za 1498. godinu.

“Procuratores voyuode Sarchi Vlatchouich, videlicet, ser Andreus Fran. de Sorgho et ser Franciscus Ni. Mar. de Gondola, ut de procura constat in Procuris notarie Ragusii sub die VIII juni 1496 a carta 237, dicto procuratorio nomine confessi fuerunt habuisse et recepisse a magnificis dominis Rectore et consilio Ragusii per manus camerariorum

dicti communis yperperos sexcentos monete Ragusii. Et hoc pro prouisione ipsius voyuode Sarchi pro uno anno completo die 24 martii 1497. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Johannes Lu. de Sorgo et Pasqualis Primi testis. Et pro maiori robore muruerunt dicti procuratores suprascriptam receptionem sigillo consueto dicti voyuode Sarchi” (30. 4. 1497), Deb. Not. pro Comuni, I, 88v.

Ispod: “Die ultimo martii 1498. Procuratores antescripti et Thomas Petrouich nuntius cum literis credentialibus suprascripti voyuode Xarchi confessi fuerunt habuisse et recepisse a suprascriptis magnificus dominis Rectore et consilio per manus camerariorum suprascriptis communis yperperos sexcentos pro prouisione unius anni ipsius Xarchi finiti die 24 presentis mensis. Et pro maiori cautela roborauerunt hanc receptionem impressione sigilli dicto voyuode Xarchi. Renuntiando etc.”, Isto.

Zaključak

Kroz odabranu dokumentaciju serije *Debita Notariae pro Comuni* (*Općinski dugovi notarije*) koja započinje 1449. godine na jednom mjestu pratimo finansijska poslovanja dubrovačke općine s bosanskim vladarima, vlastelom i drugim pojedincima s prostora koji je pripadao okvirima srednjovjekovne bosanske države u doba njenog postojanja, ali i nakon pada pod osmansku vlast 1463. godine. Karakter priloženih informacija potvrđuje tjesne ekonomске veze koje su bosanski vladari i velikaši imali s Dubrovačkom Republikom. One su nadživjele bosansku državu u simboličnom smislu kroz potomstvo velikaških obitelji Bosanskog Kraljevstva. Sistematicnost podataka olakšava njihovu upotrebu, preglednost i cjelovitije sagledavanje pa je, iz perspektive izučavanja bosanskog srednjovjekovlja, prava šteta što informacije nisu bilježene dosljedno i stoga ih treba dopunjavati i tražiti u drugim arhivskim zbirkama. Bez obzira na tu spoznaju, ispisi izvorne građe iz serije *Debita Notariae pro Comuni* predstavljaju još jedan u nizu pokazatelja vrijednosti i važnosti Državnog arhiva u Dubrovniku za proučavanje historije

srednjovjekovne bosanske prošlosti. U tom smislu, treba poticati što skorije ispisivanje i objavljivanje preostalih arhivskih serija, prije svega onih koje se odnose na odluke političkih tijela dubrovačke komune. Pisanii tragovi na mekim materijalima, čak i u uslovima koje pružaju moderni arhivi, s obzirom na njihovu stalnu upotrebu postepeno gube na kvaliteti rukopisa. S vremenom tinta blijadi što otežava čitanje, a spletom različitih okolnosti, neki dokumenti bivaju oštećeni ili izgubljeni. Upravo zbog toga je još veća važnost ispisivanja i publiciranja građe koja samim time postaje dostupnija širem krugu naučne zajednice.

IZVORI I LITERATURA

Neobjavljeni izvori

- Državni arhiv u Dubrovniku, *Acta Minoris Consilii*.

Objavljeni izvori

- Kurtović, Esad ur. Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne I (Ispisi iz knjiga zaduženja Državnog arhiva u Dubrovniku 1365-1521. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosni Bosne i Hercegovine, 2017).
- Kurtović, Esad ur. Arhivska građa za historiju srednjovjekovne Bosne: ispisi iz knjiga kancelarije Državnog arhiva u Dubrovniku 1341-1526. Sarajevo: Institut za historiju i Historijski arhiv, 2019.
- Kurtović, Esad i Almir Peco ur. Izvori sa historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga notarijata Državnog arhiva u Dubrovniku 1370-1529. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju i Bošnjački institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića i Historijski arhiv Sarajevo, 2021).
- Kurtović, Esad ur. Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga miraza Državnog arhiva u Dubrovniku 1380-1506). Sarajevo: Autorsko izdanje, 2022.
- Kurtović, Esad ur. Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga tužbi Državnog arhiva u Dubrovniku: *Lamenta de foris I-L*,

1370-1483). Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, 2022.

- Dedić, Enes ur. Izvori za historiju Bosne u srednjem vijeku: Ispisi arhivske građe iz serije *Acta Consilii Maioris Državnog arhiva u Dubroviku (1415-1497)*. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, 2023.

Literatura

- Dinić, Mihailo. "Dubrovački tributi". *Glas Srpske kraljevske akademije*, br. 168 (1935): 203-257. (ćir.)
- Atanasovski, Veljan. *Pad Hercegovine*. Beograd: Narodna knjiga – Istorijски institut, 1979. (ćir.)
- Nilević, Boris. "Vojvoda Ivaniš Pavlović". *Prilozi*, br. 14-15 (1978): 349-361.
- Kurtović, Esad. *Iz historije bankarstva Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku (Ulaganje novca na dobit)*. Beograd: Istorijski institut, 2010. (ćir.)

Conclusion

Sources for the history of medieval Bosnia: *Debita notariae pro comuni I-IV, 1449-1573 (Part 1)*

Through the selected documentation of the series *Debita Notariae pro Comuni*, which begins in 1449, we can track the financial transactions of the Dubrovnik municipality with Bosnian rulers, nobility, and other individuals from the territory that belonged to the medieval Bosnian state during its existence and after its fall under Ottoman rule in 1463. The nature of the provided information confirms the close economic ties that Bosnian rulers and nobles had with the Republic of Dubrovnik. These ties outlasted the Bosnian state in a symbolic sense through the descendants of noble families of the Bosnian Kingdom. The systematic organization of the provided data makes it easier to use, understand, and ensures clarity. Therefore, when considering the study of medieval Bosnian history, it's genuinely unfortunate that all this information wasn't consistently documented, thus necessitating supplementation with data from other archival series. Nonetheless, transcripts of original material from the *Debita Notariae pro Comuni* series represent yet another indicator of the value and importance of the Dubrovnik State Archives for studying the history of medieval Bosnia. In this regard, efforts should be made to transcribe and publish the remaining archival series as soon as possible, especially those related to decisions of the political bodies of the Dubrovnik commune. Due to the material they are written on, archival records progressively deteriorate in quality even under the conditions provided by modern archives. Over time, ink fades, making reading difficult, and due to various circumstances, some documents are damaged or lost. This underscores the greater importance of publishing archival material, thereby preserving and making it accessible to a wider scientific community.

